

Pietas et Fama

slavne riječke
umjetnine i
njihovi naručitelji

**Ciklus javnih predavanja u
Gradskoj vijećnici
(Korzo 16, Rijeka)**

Program je sufinanciran sredstvima Grada Rijeke i Hrvatske zaklade za znanost kroz projekt *Et tibi dabo: naručitelji i donatori umjetnina u Istri, Hrvatskom primorju i sjevernoj Dalmaciji od 1300. do 1800. godine*

Pietas et Fama

slavne riječke umjetnine
i njihovi naručitelji

U vrijeme ranog novog vijeka umjetnine ili djela umjetničkog obrta izrađivala su se gotovo isključivo po narudžbi. Složenost izrade, visoka cijena, još uvijek raširena percepcija umjetnika kao vrlo vještog zanatlije, u gotovo su u potpunosti isključivali mogućnost osmišljavanja i izvedbe slika, kipova ili čak zlatarskih remek-djela bez početnog novčanog i idejnog „inputa“ klijenta, odnosno naručitelja. Iskusni i talentirani majstori pripremali su se za velike narudžbe godinama, pomažući svojim učiteljima, izrađujući skice, studije, čak i pripremne crteže ili modele za buduće narudžbe, no u trenutku sklapanja ugovora sve su zamisli umjetnika bile prilagođavane, ponekad i radikalno, željama onih koji su za djela plaćali.

Paralelno s ovim svijetom „visoke“ umjetnosti postojao je svijet manufakturne proizvodnje pobožnih slika i grafičkih listova, jeftinijih liturgijskih predmeta i sličnog. Ti su se predmeti najčešće proizvodili u anonimnim umjetničkim radionicama na duzine, odnosno tucete. Po takvoj su proizvodnji slika sakralne tematike, uglavnom manjih dimenzija, bili naročito poznati Krećani koji su izlazili u susret potrebama ogromnog tržišta Mletačke republike i susjednih zemalja.

No, ugledni su građani, sami ili udruženi u bratovštine, kao i aristokrati ili predstavnici klera htjeli da njihova narudžba ili donacija, bez obzira je li bila riječ o djelima sakralne ili profane umjetnosti,

bude eksplicitni simbol njihova blagostanja, moći, pobožnosti, darežljivosti, ali zašto ne i dobra ukusa, odnosno obrazovanja i profinjenosti. Ni riječki naručitelji ovdje nisu bili iznimka te su zdušno imitirali moćnike iz velikih europskih gradova, svoje nadređene ili ličnosti koje su im bile uzor. Naručivali su umjetnine kakve su vidjeli na svojim putovanjima ili o kakvima im je netko pripovijedao ili kakve im je vješti majstor ponudio, uz obrazloženje da će izgledati poput svojih uzora u Beč, Veneciji, Rimu ili Grazu.

Cilje je predavanja u okviru projekta *Pietas et Fama: slavne riječke umjetnine i njihovi naručitelji* rasvijetliti okolnosti nekih narudžbi, ispričati povijesnu i kulturološku priču o poznatim umjetninama, ali i prikazati čitav niz novih otkrića do kojih su došli kako iskusni, tako istraživači na početku svoje karijere, a koji su zaposleni ili surađuju s Katedrom za umjetnost ranog novog vijeka pri Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Posebno smo ponosni što će u okviru ovog ciklusa biti predstavljena istraživanja dviju studentica Diplomskog studija povijesti umjetnosti pri Filozofskom fakultetu u Rijeci.

prof. dr. sc. Nina Kudiš
predstojnica Katedre za umjetnost ranog novog vijeka
pri Odsjeku za povijest umjetnosti
Filozofski fakultet u Rijeci

Raspored predavanja

Predavanja će trajati do 60 minuta i bit će popraćena prezentacijama.

- 10. 10. Nina Kudiš**
u 18:00 *Strast za vedutama u 18. stoljeću: riječki, venecijanski i londonski slučajevi*

- 14. 11. Mateja Jerman**
u 18:00 *Ritualni društvenih elita 18. stoljeća: opremanje, organizacija i funkcija svečanih večera*

- 21. 11. Marin Bolić**
u 18:00 *Iz zbirki riječkih kolekcionara: novosti o slikama starih majstora iz Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka*

- 28. 11. Mario Pintarić**
u 18:00 *Riječke patricijske obitelji kao naručitelji umjetnina Zborne crkve u Rijeci*

- 5. 12. Antonella Vlaše**
u 18:00 *Drvorezbari, slikari i njihovi naručitelji: jedna riječka umjetnička obitelj iz 18. stoljeća*

- 12. 12. Lidija Balog**
u 18:00 *Zgrada Cassa Comunale di Risparmio, današnja Gradska vijećnica: planovi, investitori, projektanti i izvođači 1914. godine*